

Görsel Geri Bildirimin Basketbol Becerilerinin Öğretiminde Etkisi

The Effect of Visual Feedback in Teaching Basketball Skills

Yener ÖZEN

Erzincan Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Erzincan, Türkiye

İlk Kayıt Tarihi: 27.11.2015

Yayına Kabul Tarihi: 16.02.2016

Özet

Bu çalışma basketbol becerilerinin öğretiminde görsel (video) geri bildirim akademik başarı üzerinde bir etkisinin olup olmadığını incelemek için 41 (23 erkek, 18 kız) gönüllü öğrenci üzerinde gerçekleştirildi. Elde edilen verilere bağımsız gruplar için Student t testi uygulanmıştır. Görsel geri bildirim etkinliğine katılma durumuna göre erkek öğrencilerin Denek ve kontrol gruplarının akademik başarı durumları arasında ($p < 0.05$) düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilirken kız öğrencilerde anlamlı bir fark ($p > 0.05$) görülmemiştir. Sonuç olarak, görsel geri bildirim uygulamasının akademik başarı durumları üzerindeki olumlu etkilerinden dolayı tüm beceri alanlarının öğretiminde uygulanması önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Beceri Öğretimi, Basketbol, Geri Bildirim(Dönüt), Görsel Geri Bildirim

Abstract

This study was realized to investigate whether there is any effect of visual (video) feedback on the academic achievement of 41 volunteer students (23 male, 18 female) in the teaching basketball skills. Student t test was applied to the data obtained for independent groups. According to the participation in visual feedback activities, there was no significant difference between academic achievements of female experimental and control groups ($p > 0.05$) while significant differences were detected statistically ($p < 0.05$) between academic achievements of male experimental and control groups. As a result, the application of visual feedback was recommended for teaching all skill teaching since it has positive effects on the status of academic achievement.

Keywords: Teaching Skill, Basketball, Feedback, Visual Feedback

1. Giriş

Çağdaş eğitimin amacı, öğrencilerin mesleki gelişimine ve bilişsel, duyuşsal ve devinişsel (psiko-motor) becerilerinin gelişimine de yardımcı olmaktır. Özellikle devinişsel beceri eğitimi verilen ortamlarda beceri odaklı programlar öğrenmenin kalıcılığı ve geliştirilmesi açısından önem arz etmektedir.

Beceri; bireyin hareketi başarılı bir biçimde ortaya koymasındaki başarıyı belirleyen beceridir (Erbaş, Güçlü ve Zorba, 2012). Koç (2006) ise beceriyi; arzulanan hareketlerin uygun sıra ve zamanla yapılabilmesi için doğru kasların doğru zamanlarda kullanılması ve gerekli olan kuvvetin gerektiği oranda ve en ergonomik şekilde uygulanması yeteneği olarak tanımlamaktadır. Becerilerin organize edilmiş bir sıra içinde yapılması gerektiğini ve tek bir kas hareketinin beceri olarak tanımlanamayacağını belirtmiştir (Stanley, 2009).

Psiko-motor gelişim, fiziksel yapıda ve sinir kas işlevlerindeki değişim süreçlerini kapsar. Psiko-motor gelişim yaşam boyu devam eden bir süreç olup motor becerilerinde azalma ya da yeni bir becerinin kazanılması gibi tüm fiziksel değişimlerle ilgilendir. Çocukların motor gelişimi, hareket yeteneklerinin gelişimi ve fiziksel yeteneklerinin gelişimlerini kapsar. Fiziksel yetenekler ya da motor yetenekler, fiziksel uygunluk unsurlarını (kas dayanıklılığı, kas kuvveti, kalp-solunum dayanıklılığı ve esneklik) ve motor uygunluk unsurlarını (hareket hızı, çeviklik, koordinasyon, denge ve çabuk kuvvet) birleştirmek için kullanılır (Özsaydı, Salici ve Orhan, 2015).

Psiko-motor davranışlar büyük ölçüde model alma ve doğru davranışların pekiştirilmesi yoluyla öğrenilir (Koç, 2006). Ramizowski'ye göre beceri öğretiminde aşağıdaki 7 temel aşamaya yer verilmesi gerekir: (akt: Erden ve Akman, 2001)

Becerin nasıl yapıldığının gösterilmesi: Bu aşamada öğretmen becerinin tümünü öğrencilere birkaç kez gösterir. Elbise dikmek, araç yapmak, basketbol gibi karmaşık becerilerde, beceriyi oluşturan alt beceriler tanımlanır ve alt beceriler bütünüyle gösterilir. Örneğin; basketbolda şut atma öğretiliyorsa, öğretmen potaya birkaç kez şut atar.

Becerin temel noktalarının gösterilmesi: Öğretmen, becerinin yapılması için gerekli temel noktalara öğrencilerin dikkatini çeker. Örneğin; şut atarken ayakların pozisyonu, topun nasıl tutulacağı, ayaklar üstünde nasıl yaylanacağı, kol ve parmaklardaki hangi kasları kullanılacağı vb. öğrencilere gösterilerek anlatılır.

Becerin tekrar gösterilmesi: Yukarıdaki açıklamalar yapıldıktan sonra beceri öğretmen tarafından tekrarlanır.

Öğrencilere becerinin basit bir kısmının yaptırılması: Öğrencilere, örneğin; topu şut pozisyonunda tutma gibi beceriyi oluşturan davranışlardan en basiti yaptırılır. Davranışı doğru yapanların hareketleri pekiştirilir. Sonra diğer davranışlar öğretmenin rehberliğinde gösterilir.

Bütün beceriyi göstermelerine yardım edilmesi: Öğrencilerin beceriyi bir bütün olarak göstermeleri istenir. Örneğin şut atılır. Beceri gösterilirken duruşunda ya da topu tutuşunda hata varsa düzeltilir, doğru davranışlar pekiştirilir.

Bütün becerinin yeniden yapılmasının sağlanması ve gözlenmesi: Öğrenciden beceriyi sergilemesi istenir, beceri gözlenir. Sonunda, dönüt düzeltme ve pekiştirme verilir.

Beceriye kendi kendilerine yapmalarının sağlanması: Bu aşamada öğretmen becerinin yapılması sırasında müdahale etmez. Öğrenci beceriyi tek başına gösterir. Beceri gelişinceye kadar tekrarlar yapılır. (akt: Erden ve Akman, 2001)

Basketbol, beşer kişilik iki takım ile oynanan, her iki takımında gayesi topu rakibin sepetinin içine atmak ve rakip takımın topa sahip olması veya sayı yapmasına engel olmak olan bir spordur. Top her istikamete atılır, dokunulur, yuvarlanır, sürülür veya pas olarak verilir (tbf.org.tr/docs/default-source/tbf/basketbol-oyun-kurallari/basketbol-donanimi-2014.pdf?sfvrsn=6).

Topu yerden 3.05 cm yüksekliğindeki bir çemberden geçirmeye çalışan, beşer kişilik takımların elle oynadıkları oyundur. Çemberin yüksekliği, basketbolu, uzun boyluların oyunu haline getirir. Ama yetenekli ve süratli kısa oyuncularda etkili olabilir (Sevim, 1997). Basketbol da, takımların amacı; rakibin sepetine sayı yapmak olup, takımın topa sahip olmasına veya sayı yapmasına engel olmaktır. Kurallarda yer alan kısıtlamalar çevresinde top, herhangi bir yöne atılabilir, dokunabilir, sürülebilir veya pas olarak verilebilir (Hadley ve diğ., 2000).

Eğitim öğretim faaliyetlerindeki en önemli hususlardan birisi de dönüttür. Coker (2004) dönütü, öğrencinin istenilen davranışı veya yeteneği kazanması konusunda elde ettiği bilgiyi tanımlayan genel bir terimdir. Sönmez (2007)'e göre dönüt, öğrencinin yaptığı davranış hakkında ona bilgi vermek olarak tanımlanabilir. Ders işlenirken sorulan sorular ve bu sorulara verilen yanıtlara karşı öğretmenin öğrenciye verdiği her türlü ileti dönüt olarak iş görür. Dönütün yönlendirici, güdüleyici ve pekiştirici olmak üzere üç temel iş görüsü olabilir. Eğitim durumunda öğretmence sorulan sorulara, öğrencilerce verilen yanıtlar üzerinde yapılan "doğru, tamam, eksik, yanlış" gibi özel yargılar birer dönüttür. Bu tür dönüt; yönlendiricidir. Eğer öğrencilerin verdikleri yanıtlar doğru ise, yeni davranışların öğrenilmesinde ve öğrencilerin pekiştirilmesinde güdeleyici bir rol oynayabilir.

Dönütün beceri öğretiminde de önemi büyüktür. Dönüt, genel olarak hareketi yapan kişinin ya süreç içinde ya da sonunda performans ile ilgili olarak aldığı bilgilere denir (Schmidt ve Wrisberg, 2004). Cashmore (2002)'a göre beden eğitimi ve sporda dönüt, arka arkaya yapılan hareketlerde performans hakkında doğru bilgi verme ve performansın uygulama sürecinde yapılan denemelerdeki farklılıkları en aza indirme olarak tanımlanır.

Genel anlamda harekete ilişkin her türden duyuşsal bilgi olarak kabul edilen dönüt, temelde içsel (duyuş organlarımızla aldığımız) ve dışsal (öğretmen, antrenör, arkadaş, video) dönüt olarak kendi içinde ikiye ayrılmaktadır (Abrahamson, 2010). Dışsal dönütte, sporcu yapılan hareketin doğal sonucunu kendi başına alamaz. Bilgi mutlaka dıştan bir kişi tarafından örneğin antrenör, takım arkadaşı, gözlemci, hakem, video kaseti gibi sporcuya sunulur (Aktaş, 2006).

Teknolojinin gelişimi ile birlikte yaygın bir şekilde kullanılan videolar, dışsal dö-

nüt vermede önemli bir eğitim materyali olarak karşımıza çıkmaktadır. Video, performans ile ilgili olan her aşamayı kaydettiği ve tekrar izleyebilme imkânı sağladığı için etkilidir ve öğrencilerin neyi aradıklarını anlamaları ayrıca, gördüklerini nasıl yorumlamaları gerektiği konusunda fayda sağlar (Coker, 2004). Birçok spor dalında sergilenen dinamik hareketler sırasında sporcuya geri bildirim için en yakın noktalarda video görüntülerinden yararlanılabilir. Görüntüler sporcuya şunu söyler: “İşte böyle görünüyorsun.” (Koç, 2006). Beden eğitimciler, videoları hem öğrencilerin performanslarını görmek, hem de onlara görsel dönüt vermek amacıyla kullanmışlardır (Melville, 1993). Videoya kaydedilmiş beceriler, tekrar tekrar veya ağır çekimde izlenilerek ya da sergilenen davranış basamaklara bölünerek, gösterilen davranışın analizi ve değerlendirmesi daha kolay yapılabilir (Echard ve Gibson, 1993). Video kayıtları öğrencinin dikkatini sadece bir hareketin belirli teknik özelliklerine çekmez, doğru yapılması hakkında da bilgi sunar (Coker, 2004).

Darden (1999) 'e göre, videonun beden eğitiminde kullanılmasının altında iki önemli etken bulunmaktadır. Bunlar; değerlendirmede ve öğretimde kullanılan dönüttür ve video ile sağlanan dönütün (Videotape feedback-VTFB) beden eğitiminde kullanımının sağladığı faydalar şu şekilde sıralamaktadır:

1. Video dönütü (VTFB) zor ve özel becerilerin çözümlenmesinde faydalı olabilir,
2. VTFB' in sağladığı bilişsel etkileşim performansın etkisini olumlu yönde artırabilir,
3. VTFB yoluyla beceri öğrenilirken, görsel canlandırmaların etkili sunulması durumunda gözlem yolu ile öğrenmede artış sağlanabilir,
4. VTFB, bilişsel destek sağlayarak öğrenme yöntemlerine katkıda bulunabilir,
5. VTFB ile öğrencinin motivasyon, ilgi ve heyecanı artarak, öğrenme için çaba sağlanmasına yardımcı olabilir,
6. VTFB, daha önce yerleşmiş negatif davranışların değişmesine yardımcı olabilir.

1.1. Çalışmaya Ait Problem ve Alt Problemler

Problem

Bu çalışmanın genel amacı, beceri ve beceri olarak basketbol öğretiminde görsel (video) geri bildirim akademik başarıya olan etkisini incelemektir.

Alt Problemler

1. Kız ve erkek öğrencilerin ortaöğretimden mezun oldukları alanlar ile akademik başarı durumları arasında bir fark var mıdır?
2. Kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor öğretmenliği özel yetenek

sınavına girişte hesaplanan ÖSS puan türleri ile akademik başarı durumları arasında bir fark var mıdır?

3. Kız ve erkek öğrencilerin daha önce basketbol oynama durumları ile akademik başarı durumları arasında bir fark var mıdır?
4. Kız ve erkek öğrencilerin görsel geri bildirim etkinliğine katılma durumları ile akademik başarı durumları arasında bir fark var mıdır?

2. Yöntem

2.1. Çalışma Grubu

Bu çalışmaya 2009-2010 öğretim yılında Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümü 1. sınıfta okuyan 23 erkek ve 14 kız olmak üzere toplam 37 öğrenci gönüllü olarak katılmışlardır.

2.2. Araştırma Modeli ve İstatistiksel Analiz

Bu çalışma Beden Eğitimi Öğretmeni yetiştirme programı kapsamında basketbol öğretimi üzerine Denek-kontrol grupları oluşturularak gerçekleştirildi. Eşitlenmemiş kontrol gruplu modeli uygulanmıştır. Bu model, ön test – son test kontrol gruplu modele benzer, aralarındaki tek ve en önemli ayrılık, burada grupların (Denek ve kontrol) gelişi güzel oluşmasıdır. Grupların ortalamalar arası farkın manidarlığı için bağımsız t testi yapıldı. (Borg Ve Gall, 1989, Akt: Balcı, 2005, S: 213) Elde edilen verilere SPSS 15.0 for Windows paket programı ile normallik analizi için; “Shapiro-Wilk” testi uygulanmıştır. “Shapiro-Wilk” testi daha çok tercih edilir ve kullanılır. Yani tüm gruplar için “%95 güvenle veriler normal dağılımlıdır.” denilebilir. Normallik analizi yapıldıktan sonra bağımsız gruplar için student t testi uygulanmıştır.

2.3. Araştırmanın Uygulaması

Denek grubuna ait video uygulamalarının ayrıca zaman almasından dolayı çalışmaya katılan öğrenciler gönüllülük esasına göre gruplara ayrılmışlardır. Bütün öğrencilerin haftada iki gün ve 4 saat olan basketbol dersleri, öğrencilerin dikkatleri dağıtılmayacak şekilde video ile kayıt altına alındıktan sonra bu görüntüler ile Denek grubuna haftalık olarak dönüt verilmiştir. Bu dönüt sayesinde Denek grubundaki öğrencilerin derslerinde basketbol oyununa yönelik geliştirdikleri becerilerde doğru ya da yanlış olan davranışlarının fark edilmesi sağlanmıştır. Çalışma süresi sonunda her iki grubun basketbol dersine ait akademik başarıları karşılaştırılmıştır.

2.4. Veri Toplama Araçları

Denek grubuna ait veri toplama araçları;

- Kişisel bilgi ve basketbol oyununa yönelik genel bilgi düzeyi belirleme anketi
- Basketbol dersine ait haftalık video kayıtları

- Yıl sonu basketbol dersi akademik başarı puanları
- Kontrol grubuna ait veri toplama araçları;
- Kişisel bilgi ve basketbol oyununa yönelik genel bilgi düzeyi belirleme anketi
  - Yıl sonu basketbol dersi akademik başarı puanları

3. Bulgular

Tablo 1. Ortaöğretim Mezuniyet Alanına Göre Erkek Öğrencilerin Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

Mezuniyet Alanı	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Spor Bölümü	4	65.5000	11.26943	.157	.876
Diğer Bölümler	19	64.3684	13.34254		

Erkek öğrencilerin ortaöğretim mezuniyet alanları ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$).

Kız öğrencilerin tümü diğer programlardan mezun olduğu için bu araştırma sorusu ile ilgili olarak kız öğrenciler için ayrı herhangi bir test yapılmamıştır. Bu durum öğrencilerin mezuniyet alanları ve sınav puan türlerinin çoğunlukla benzer şekilde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 2. ÖSS Puan Türüne Göre Kız Öğrencilerin Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

ÖSS Puan Türü	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Sözel	14	58,9167	7,68065	1,932	,077
Eşit Ağırlık	4	48,0000	2,82843		

Kız öğrencilerin ÖSS puan türleri ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Bu durum öğrencilerin mezuniyet alanları ve sınav puan türlerinin çoğunlukla benzer şekilde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Literatürde de beceri öğrenimi ile alan türleri arasında ilişki olduğunu gösteren bir araştırmaya rastlanamamıştır.

Tablo 3. ÖSS Puan Türüne Göre Erkek Öğrencilerin Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

ÖSS Puan Türü	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Sözel	20	65,6500	13,29137	1,054	,304*
Eşit Ağırlık	3	57,3333	5,13160		

* $p > 0.05$

Erkek öğrencilerin ÖSS puan türleri ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Kız veya erkek öğrencilerin hiçbirisi ÖSS puan türü olarak sayısal alandan olmadıkları için bu alanla ilgili herhangi bir istatistiksel çalışma yapılmamıştır. Kız öğrencilerin tümü diğer programlardan mezun olduğu için bu araştırma sorusu ile ilgili olarak kız öğrenciler için ayrı herhangi bir test yapılmamıştır. Bu durum öğrencilerin mezuniyet alanları ve sınav puan türlerinin çoğunlukla benzer şekilde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Tablo 4. Daha Önce Basketbol Oynama Durumuna Göre Kız Öğrencilerin Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

Basketbol Oynama Durumu	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Oynamış	13	59,0909	8,03062		
Oynamamış	5	51,0000	5,56776	1,618	,132

Kız öğrencilerin daha önceden basketbol oynamış olma durumları ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Kız öğrencilerin çoğunluğunun benzer şekilde daha önce basketbol ile herhangi bir ilgisinin olmadığı görülmekte ve bu durumunda istatistiksel olarak basketbol derisi akademik başarılarında bir farklılık oluşturmadığı düşünülmektedir. Bunun aksine daha önceden basketbol ile ilgilenen erkek öğrencilerin akademik başarılarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak geçmiş öğrenmelerin yeni öğrenmeler üzerindeki etkisi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5. Daha Önceden Basketbol Oynama Durumuna Göre Erkek Öğrencilerin Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

Basketbol Oynama Durumu	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Oynamış	11	73,8182	9,16317		
Oynamamış	12	56,0833	9,26831	4,609	,000*

* $p < 0.05$

Erkek öğrencilerin daha önceden basketbol oynamış olma durumları ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($p < 0.05$). Daha önceden basketbol ile ilgilenen erkek öğrencilerin akademik başarılarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak geçmiş öğrenmelerin yeni öğrenmeler üzerindeki etkisi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 6. Görsel Geri Bildirim Etkinliğine Katılma Durumuna Göre Kız Öğrencilerin Akademik Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

Görsel Geri Bildirim Etkinliğine Katılma Durumu	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Katılan	10	58,8000	9,01604		
Katılmayan	8	53,7500	4,34933	1,053	,313

Kız öğrencilerin görsel geri bildirim etkinliğine katılma durumuna göre, katılanlar ile katılmayanların akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ($p > 0.05$) bulunmamasına rağmen video etkinliğine katılan öğrencilerin akademik başarılarının katılmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Yapılan çalışmada Görsel Geri Bildirim Öğretimi yöntemi ile ders işlenen grubun, aritmetik ortalamaları ve standart sapma değerleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark ($p < 0.05$) bulunmuştur. Bu da Görsel Geri Bildirim Etkinliğinin başarıya dönüştüğünün bir göstergesidir.

Tablo 7. Görsel Geri Bildirim Etkinliğine Katılma Durumuna Göre Erkek Öğrencilerin Başarı Durumuyla İlgili t-testi Sonuçları

Görsel Geri Bildirim Etkinliğine Katılma Durumu	N	Aritmetik Ortalama (Mean)	Standart Sapma	t	p
Katılan	9	71,4444	9,38231		
Katılmayan	14	60,1429	12,96657	2,255	,035*

* $p < .05$

Erkek öğrencilerin görsel geri bildirim etkinliğine katılma durumuna göre, katılanlar ile katılmayanların akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir. ($p < 0.05$). Yapılan çalışmada Görsel Geri Bildirim Öğretimi yöntemi ile ders işlenen grubun, aritmetik ortalamaları ve standart sapma değerleri karşılaştırıldığında istatistiksel olarak anlamlı fark ($p < 0.05$) bulunmuştur. Bu da Görsel Geri Bildirim Etkinliğinin başarıya dönüştüğünün bir göstergesidir.

4. Tartışma ve Yorum

Erkek öğrencilerin ortaöğretim mezuniyet alanları ile akademik başarı durumları arasında ayrıca erkek ve kız öğrencilerin ÖSS puan türleri ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Bu durum öğrencilerin mezuniyet alanları ve sınav puan türlerinin çoğunlukla benzer şekilde olmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Literatürde de beceri öğrenimi ile alan türleri arasında ilişki olduğunu gösteren bir araştırmaya rastlanamamıştır.

Kız öğrencilerin daha önceden basketbol oynamış olma durumları ile akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark görülmezken ($p > 0.05$) erkek öğrencilerde $p < 0.05$ düzeyinde istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Kız öğrencilerin çoğunluğunun benzer şekilde daha önce basketbol ile herhangi bir ilgileri-

nin olmadığı görülmekte ve bu durumunda istatistiksel olarak basketbol dersi akademik başarılarında bir farklılık oluşturmadığı düşünülmektedir. Bunun aksine daha önceden basketbol ile ilgilenen erkek öğrencilerin akademik başarılarının diğerlerine göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebebi olarak geçmiş öğrenmelerin yeni öğrenmeler üzerindeki etkisi olduğu düşünülmektedir.

Kız öğrencilerin görsel geri bildirim etkinliğine katılma durumuna göre, katılanlar ile katılmayanların akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark ($p > 0.05$) bulunmamasına rağmen video etkinliğine katılan öğrencilerin akademik başarılarının katılmayanlara göre daha yüksek olduğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin ise görsel geri bildirim etkinliğine katılma durumuna göre, katılanlar ile katılmayanların akademik başarı durumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmiştir ($p < 0.05$).

Suveren (1998)'in cimnastiğe yeni başlayan 6-7 yaş grubu erkek çocuklarda kamera ile eğitim gören grup ile sözel eğitim gören grupların motorik özelliklerini karşılaştırdığı çalışmada her iki grubun da ön test ve son test değerlerinde son test lehine gelişme olduğu saptanmıştır. Selder ve Del Rolan (1979), 12-13 yaşındaki kız öğrenciler üzerinde yaptıkları bir çalışmada 6 hafta sonunda videodan görsel dönüt alan grubun cimnastikte denge çalışmalarının, sözel dönüt alan grubun denge çalışmalarından daha yüksek derecede ilerleme gösterdikleri bulmuşlardır.

Çamur (2001)'un basketbolda dripling ve turnike becerilerinin öğretiminde canlı, videolu, canlı+videolu dönütün başarıya etkisini incelediği bir çalışmada canlı, videolu, videolu+canlı dönüt gruplarının puanları arasında videolu dönüt kullanılan gruplar lehine istatistiksel farklılık tespit etmiştir.

McCarthy (2015)'in çocukların başlangıç düzeyindeki üfleli çalgılar becerilerini öğrenmede sözel ve görsel dönütün etkisini araştırdığı bir çalışmada görsel dönüt alan grubun puan ortalamasının daha yüksek olmasına rağmen iki grup arasında istatistiksel olarak anlamlı fark bulamamıştır.

Van-Wierimngen et. all. (1989) orta derecede tenis oynayan tenisçilerin servis atışını öğrenmede görsel dönütün etkisini araştırdıkları bir çalışmada görsel dönüt grubu ile geleneksel eğitim gören gruplar kontrol grubuna göre yüksek bir gelişme gösterdiğini tespit etmişlerdir. Messier ve Cirillo (1989)'nun sözel ve görsel dönütün yeni başlayan koşucularda koşu tekniği, güç harcama kapasitesi ve ekonomik koşu üzerindeki etkisini ortaya koymak amacıyla yaptıkları bir çalışmada koşu tekniğini geliştirmede sözel ve görsel dönüt alan Denek grubu ile kontrol grubu arasında Denek grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı fark tespit etmişlerdir. Guadagnoli et, all. (2002), yaptıkları bir çalışmada sözel ve görsel dönüt grupları arasında erişide fark bulamazken kalıcılıkta görsel dönüt grubu lehine istatistiksel olarak anlamlı fark tespit etmişlerdir. Aktaş (2006)'nın jimnastikte öne takla, geriye takla ve amut takla becerilerini öğrenme üzerine yapmış olduğu bir çalışmada, erişide ve kalıcılıkta, sözel dönüt verilmesi; dönüt verilmemesinden daha etkili olduğunu, sözel ve görsel dönüt türleri arasında anlamlı fark olmadığını tespit etmiştir.

Okur (2011), yapmış olduğu genç basketbolcularda 8 haftalık hız antrenman progra-

mının ivmelenme ve çeviklik üzerine etkisi adlı çalışmada basketbolcuların ivmelenme ve çeviklik özelliklerinin 8 haftalık hız antrenman programı sonrasında anlamlı derecede iyileştiği görülmüştür.

Literatürde mevcut bilgilerinde çalışmamızı destekler nitelikte olduğu görülmektedir.

5. Sonuç

Sonuç olarak, görsel olarak geri bildirim uygulamasına katılan hem erkek hem de bayan Denek gruplarının kontrol gruplarına göre akademik başarı düzeylerinde olumlu yönde bir fark olduğu, erkek grupları arasındaki bu farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle gerek basketbol gerekse diğer beceri alanlarının öğretiminde görsel geri bildirim uygulaması yapılması ve bunun için okullarda gerekli alt yapıların oluşturulması önerilmektedir. Ayrıca, farklı düzeydeki öğrenci grupları üzerinde, beceri öğretimi hususunda bu tür çalışmaların yapılmasının da özellikle eğitim biliminin gelişimi açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

6. Kaynakça

- Abrahamson, E. (2010). Assessment through video-feedback on an undergraduate sports rehabilitation programme. Higher Education Academy [HEA] Case Study.http://www.heacademy.ac.uk/assets/hlst/documents/case_studies/147_abrahamson_video-feedback.pdf
- Aktaş, İ. (2006). Sözel ve Görsel Dönütün, İlköğretim 6. Sınıf Cimnastik Ünitesindeki Öne, Geriye ve Amut Takla Becerilerini Öğrenmede Erişmeye ve Kalıcılığa Etkisi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Beden Eğitimi Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, BOLU, S: 22-32
- Cashmore, E. (2002). "The Key Concepts", Sport Psychology, Routledge, London and New York
- Coker, C.A. (2004). Motor Learning and Control for Practitioners, The McGraw-Hill Companies, Newyork., S: 215-220
- Çamur, H. (2001). Basketbolda Dripling ve Turnike Becerilerinin Öğretiminde Canlı, Videolu ve Canlı+Videolu Dönütün Başarıya Etkisi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Bilim Uzmanlığı Tezi, ANKARA
- Darden, F.G. (1999) Video Feedback for Student Learning and Performance: A Learning Stages Approach. Journal of Physical Education, Recreation and Dance. 70(9): 40-45
- Echard, A.J., Gibson S.L., (1993). Using Camcorders to Improve Teaching, Clearing House, s.288-292
- Erbaş, M.K., Güçlü, M. ve Zorba, E. (2012). İlköğretim 8. Sınıf Öğrenilerinin Anne-Baba Tutumlarının, Psikomotor Beceri Düzeylerine Etkisi. SPORMETRE Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, Ankara, X (4) 131-138
- Erden, M., Akman, Y. (2001) Gelişim ve Öğrenme. 10. Baskı. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

- Guadagnoli, M., Holcomb, W., Dawis, M. (2002). The Efficacy of Video Feedback for Learning the Golf Swing, *Journal of Sports Sciences*, (20): 615-622.
- Hadley L, Poitras M, Ruggiero J, Knowles S. (2000). Performance evaluation of National Football League Teams. *Managerial and Decision Economics*, 21, 63–70.
- Koç, S. (2006) *Beden Eğitimi ve Sporda Beceri Gelişimi*, MORPA Kültür Yayınları Ltd. Şti., İstanbul, s: 12-81
- McCarthy, J. (2015). Evaluating written, audio and video feedback in higher education summative assessment tasks. *Issues in Educational Research*, 25(2). Western Australian
- Melville, D.S. (1993) . Video Taping: An Assist For Large Class, *Strategies*, 6(4): 26-28
- Messier, S.P., Cirillo, K.J. (1989). Effects of Verbal and Visual Feedback System on Running Technique, Perceived Exertion and Running Economy in Female Novice Runners. *Journal of Sports Science*, Summer, 7(2):113-126.
- Okur, M. (2011) Genç basketbolcularda 8 haftalık hız Antrenman programının ivmelenme ve çeviklik Üzerine etkisi Yüksek Lisans Tezi KONYA, 2011.
- Özsaydı, Ş., Salici, O ve Orahan, H. (2015). İlköğretim Düzeyindeki Sedanter Çocuklar İle Basketbol Altyapısındaki Çocukların Motor Gelişimlerinin İncelenmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi Cilt 9, Özel Sayı*, s:10-18.
- Schmidt, R.A. (1991). *Motor Learning and Performance*. Human Kinetics Books, Illinois, p:228-229
- Schmidt, R.A., Wrisberg, C.A. (2004). *Motor Learning and Performance*. Human Kinetics Books, USA
- Selder, D.J Del Rolan, N, (1979). Knowledge of Performance Skill Level and Performance on a Balance Beam” *Canadian Journal of Applied Sport Science*, sayı:4, p:229-236.
- Sevim, Y. (1997) *Basketbolda Teknik ve Taktik*, Özkan Matbaacılık, Ankara, s:295-297
- Sönmez, V., (2007), *Öğretim İlke Ve Yöntemleri*, Anı Yayıncılık, Ankara, s: 140-271
- Suveren, S. (1998) “Sözel Eğitim ve Video Kamera ile Eğitimin Cimnastige Yeni Başlayan Erkek Çocukların Motor Gelişimlerine Etkisi”, *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(4): 17-26
- Stanley, M. (2009). *Çocuk ve Beceri*. (Editör : İlayda Özbaş). İstanbul : Ekinoks Yayıncılık.
- Şahin, H.M. (2002). *Beden Eğitimi ve Sporda Temel Kavramlar Sözlüğü*, Gaziantepspor Kulübü Yayınları, Yayın No: 1, Nobel Yayınevi, 1. Baskı, ANKARA, s:74
- Uluslararası Basketbol Federasyonu. (2014). *Basketbol Donanımı*: tbf.org.tr/docs/default-source/tbf/basketbol-oyun-kurallari/basketbol-donanimi-2014.pdf?sfvrsn=6.26.01.2016
- Van Wieringen, P.C., Emmen, H.H., Bootsma, R.J., Hoogesteger, M., Whiting, H.T. (1989). The Effect of Video-feedback on the Learning of the Tennis Service by Intermediate Players.” *Journal of Sports Science*, 7(2): 153-162

Extended Abstract

Purpose: *This study was realized to investigate whether there is any effect of visual (video) feedback on the academic achievement of 41 volunteer students (23 male, 18 female)in the teaching basketball skills. Student t test was applied to the data obtained from independent groups.*

Results : *There was statistically no significant difference between the male students' branch in high schools and their academic achievements. In addition, there was not any statistically significant difference either between the OSS scores of male and female students and their academic achievements ($p > 0.05$). , there was no statistically significant difference between academic achievements of females and their probability of having played basketball before ($p > 0.05$) while significant differences were detected statistically ($p < 0.05$) for males. There was a great difference between academic achievements of male experimental and control groups ($p < 0.05$). Although there was no statically great difference between academic achievements between female experimental and control groups according to academic achievements, academic achievements of experimental group seems to be higher than the control group.*

Discussion : *The reason why there was statistically no great significance either between male secondary education graduation fields and academic achievements or between OSS scores and academic achievements of these students is considered to be the fact that graduation fields and examination scores are almost the same. Moreover, there is probably not a research that shows a relationship between skill teaching and fields in literature.*

The reason why there was no statistically significant difference between academic achievements of females and their probability of having played basketball before results from the fact that most females were not interested to basketball before and is considered to be not statistically effective on their academic achievements in basketball course. On the contrary, academic achievements of the males interested in basketball before are thought to be higher than the others.

The reason why there is a great significance between their academic achievements and the probability of having played basketball before is that previous learning has an influence on learnings later.

Although there was no significant difference between females' academic achievements of experimental and control groups in terms of their participation in visual feedback activities, the academic achievements of students participating in visual activities are considered higher than the ones of those who do not participate. Additionally, there was a great difference between the academic achievements of males participating in visual feedback activities and those who do not participate. In literature, there are other studies supporting these results (Selder ve Del Rolan, 1979; Van-Wierimngen et. all., 1989; Messier ve Cirillo, 1989; Suveren,1998; Çamur, 2001; Guadagnoli et, all., 2002)

Conclusion: *As a result, there is a positive difference in academic achievements of both male and female experimental groups who have participated in visual feedback test. Therefore, visual feedback in teaching either basketball or other skills and creating infrastructure at schools for this activity are suggested. In addition, these kinds of studies in teaching skills at different ages of student groups are considered to be significant with regard to especially development of education science.*